

LANDET RUNDT

Språktjenesten for statsorganer reiser gjerne rundt til etatene og holder kurs og seminarer. I vår har vi blant annet vært på besøk hos Kredittilsynet, hos Fylkesmannen i Hedmark, hos jurister og økonomer i Finansdepartementet og hos en avdeling i Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Under disse besøkene har vi blant annet tatt opp formelle skriveregler, disponering av tekster for nettet og godt språk i staten generelt.

Språktjenesten har også holdt nynorsk kurs for ansatte ved Statens kartverk på Hønefoss. Kurset tok utgangspunkt i tekster på nynorsk som Kartverkets medarbeidere selv hadde skrevet. Kurset omfattet grunnleggende grammatikk, og rådgiverne fra språktjenesten la også vekt på stil og setningstyper som er typiske for bokmål, men som ikke fungerer på nynorsk.

Vil din etat ha besøk? Kontakt oss!

SPRÅKEGGET

Tilskota til denne spalta er vorpne av skribentar i stat og presse.

Det er no så mykje bos i Napoli at dei har opna luksussuitane for å få innlosjert all illteven, melder Aftenposten:

«Fra sin luksussuite til 32 000 kroner døgnet på Hotel Vesuv var det ikke mye av stanken som trengte inn til Berlusconi.»

Send oss gjerne fleire egg!

FOR MÅLTROSTAR

Sterkt eller svakt?

Når vi skriv nynorsk, må vi bøye fleire verb sterkt enn vi gjer på bokmål. Pass på desse:

drepe – drep – drap – drepe
grave – grev – grov – grave
lese – les – las – lese
skine – skin – skein – skine
vekse – veks – voks – vakse

Men nokre få gonger er det faktisk omvendt! Desse verba er sterke i bokmål og svake i nynorsk:

hjelp – hjelper – hjelpte – hjelpt
treffe – treffer – trefte – treft
trekkje – trekkjer – trekte – trekt
tvinge – tvingar – tvinga – tvinga

FOR BOKFINKER

Komma letter lesingen

Riktig komma bruk viser oss hva som hører sammen, og gjør det tydelig hva som er premissene for resten av setningen. Det er nyttig når setningen er lang og komplisert. Derfor skal det alltid være komma etter leddsetninger. Leddsetninger er setninger som begynner med *når, da, hvis, om, at, som* og lignende ord.

Eksempel:

Dersom minst ti personer vil delta på konferansen og melder seg på innen 10. juni, reduserer vi konferanseavgiften med 1000 kroner per deltaker.

Det som står før kommaet, viser oss tydelig hva som er betingelsene for å få avslag i prisen.

SPRÅKSPØRSMÅL

Spørsmål: Skal vi bruke bindestrek eller ikkje i samansette geografiske namn når det siste leddet er eit særnamn (bm. «egennavn»)? Heiter det til dømes Vestfinnmark eller Vest-Finnmark?

Svar: Vi skal som regel ha bindestrek mellom den presiserande forstavinga og grunnordet, og begge skal ha stor forbokstav. Det heiter Vest-Finnmark, Nord-Trøndelag, Sør-Rogaland, Sør-Vestlandet, Aust-Agder, Nord-Korea. Merk at vi har nokre unntak, t.d. Midtausten og Vestindia (som er noko anna enn Vest-India, den vestlege delen av India).

«Man må aldri *forelske* seg i ordene. Da forfører de en straks til filologi.»

Olaf Bull

HØFLEG TILTALE

Dei høflege formene *De, Dykk* og *Dykkar* på nynorsk og *De, Dem* og *Deres* på bokmål er på vikande front i norsk, men mange bruker dei enno i formelle brev. Desse formene må ha stor forbokstav.

Dersom du skriv brev til fleire personar som du er dus med, og bruker forma *de* (nynorsk) eller *dere* (bokmål), skal det ikkje vere stor forbokstav. Skriv heller aldri *du* med stor forbokstav.

KONTAKTINFORMASJON

Språktjenesten for statsorganer er en del av Språkrådet. Vi skal yte språkhjelp med to mål for øye:

- Språket i staten skal bli bedre og klarere.
- Fordelingen mellom nynorsk og bokmål skal bli jevnere.

Mer informasjon om språktjenesten finner du her. Språkspørsmål kan du sende til stat@sprakradet.no.